

Nieuwsthema: Flexweekthema

Flexweek na blok 4

Vooraf

De hieronder staande Nieuwsrekenopdrachten en de werkwijze met het Stappenplan staan uitgebreid toegelicht in de Algemene Handleiding van Nieuwsrekenen.

Voorkennis ophalen over het onderwerp

Introduceer het onderwerp van deze les: Koningsdag.

Al heel lang is het feest op de dag dat onze koningin jarig is. Of onze koning. Hoe heten die dagen? (Koninginnedag en Koningsdag) Koningin Juliana vierde Koninginnedag op haar verjaardag. Koningin Beatrix niet, zij vierde het op de verjaardag van haar moeder koningin Juliana. Waarom deed ze dat ook alweer? (Beatrix was in de winter jarig en dan is het meestal te koud voor een leuk volksfeest.) Koning Willem-Alexander viert het op zijn eigen verjaardag. Wanneer is dat? (op 27 april) Hij viert zijn verjaardag elk jaar in een andere plaats. In welke stad viert hij zijn verjaardag dit jaar? (in Dokkum in Friesland) De koning en zijn familie maken dan een wandeling. Onderweg zijn er optredens en doen zij mee aan allerlei spelletjes. Wat doen ze dan? (koekhapen, een dansje, zaklopen) Het is niet alleen feest in de stad die de koning bezoekt. Het is feest in het hele land. En veel scholen doen mee aan de koningsspelletjes en aan het koningsontbijt. Hopelijk is het ook dit jaar lekker weer en wordt het een vrolijke dag!

Werken met het Stappenplan

Laat het Stappenplan Rekenen op het digibord zien. Vertel wat het doel van het Stappenplan is en wat de verschillende stappen betekenen. De vijf stappen moeten de leerlingen nemen om tot een oplossing van een rekenvraag van Nieuwsrekenen te komen.

Hogere-orde-denkvaardigheid

Nieuwsrekenvraag C van de opgave *Feest voor de koning en de koningin* is een hogere-orde-denkvraag. Dit betekent dat leerlingen bij deze vraag vooral gaan analyseren, evalueren of creëren. Deze vragen zijn bedoeld voor alle leerlingen, maar vooral de sterke rekenaars hebben deze vragen nodig om extra uitgedaagd te worden.

De vraag is te herkennen aan een inktvis.

Tip van de week!

filmpje

Op Koningsdag is er op veel plekken vrijmarkt. In dit filmpje zie je hoe je zelf ook kunt meedoen aan een vrijmarkt.

schooltv.nl/video-item/het-klokhuis-het-klokhuis-onderneemt-koningsdag

Antwoorden

- Feest voor de koning en de koningin
- A. 3 dagen oud (geboren op 27 april; 28 april 1 dag oud; 29 april 2 dagen oud; 30 april 3 dagen oud)
 - B. 13 jaar oud (4 jaar oud geen koninginnedag; 9 jaar later Beatrix koningin; $4 + 9 = 13$)
 - C. 3 maanden, eigen antwoord (jarig op 31 januari; eind februari is 1 maand; eind maart is 2 maanden; 30 april is 3 maanden; 21 december tot 20 maart is winter; 21 maart tot 20 juni is lente; 21 juni tot 20 september is zomer; 21 september tot 20 december is herfst; herfst en winter zijn vaak koud en nat)
- Keningsdei in Dokkum
- A. op maandag (de ochtend duurt tot 12.00 uur; op vrijdag, zaterdag en zondag gaat de kermis pas na 12.00 uur open)
 - B. € 20 (1 lot kost € 5; $4 \times 5 = 20$)
 - C. 8 uur later (de badeendjesrace begint om 14.00 uur; de vuurwerkshow begint om 22.00 uur; 1 uur na 14.00 uur is het 15.00 uur; 2 uur later is het 16.00 uur; 3 uur later is het 17.00 uur; 4 uur later is het 18.00 uur; 5 uur later is het 19.00 uur; 6 uur later is het 20.00 uur; 7 uur later is het 21.00 uur; 8 uur later is het 22.00 uur)
- Koningsontbijt
- A. 25 crackers (in 1 pak zitten 5 pakjes van 5 crackers; $5 \times 5 = 25$)
 - B. 18 liter melk (elke klas krijgt 2 pakken van 1 liter; dat is 2 liter voor elke klas; $9 + 9 = 18$)
 - C. eigen antwoord (elke klas krijgt 1 pot pindakaas; het aantal potten pindakaas dat jullie krijgen is gelijk aan het aantal klassen op school)

Bronnen

Feest voor de koning en de koningin

nl.wikipedia.org

Keningsdei in Dokkum

dokkum.badeendjesrace.nl

keningsdei.frl

Koningsontbijt

koningsspelen.nl

Aan de slag!

Hieronder vind je een uitgebreide uitwerking van de eerste opgave. Leerlingen die dat aankunnen kunnen meteen in groepjes zelfstandig aan de slag met de opdrachten. Wijs hen wel op het Stappenplan dat ze kunnen gebruiken bij het beantwoorden van de rekenvragen. Aan de rest van de groep, of eventueel de gehele groep, bied je les op de hieronder uitgewerkte uitgebreide manier aan.

Rekenvraag A **Samen**

Doe rekenvraag A samen met de leerlingen. Dat wil zeggen dat je jouw aanpak hardop denkend voor doet. Je stelt dus geen vragen aan de leerlingen, maar vertelt hardop wat er in je hoofd tijdens het lezen en het maken van de rekenvraag gebeurt.

Stap 1 **Tekst lezen**

Wijs op Stap 1. Laat het opgavenblad op het bord zien (zorg ervoor dat alleen de tekst te zien zijn), terwijl het papieren Opgavenblad, het Stappenplan en kladblaadjes worden uitgedeeld.

Lees de tekst voor terwijl de leerlingen met je meelesen. Tijdens het lezen geef je hardop denkend aan wat je te binnen schiet.

- Na de zin *Zijn verjaardag is op 27 april* vertel je dat de koning dus bijna jarig is.
- Na de zin *Zij zongen ... en cadeautjes* zeg je dat Willem-Alexander dus nu onze koning is en dat daarvoor zijn moeder koningin was en nog eerder zijn oma Juliana. Zijn oma vierde haar verjaardag op een heel andere manier dan Willem-Alexander en zijn moeder.
- Na de zin *Ze bezocht ... het land* leg je uit dat koningin Beatrix Koninginnedag niet op haar verjaardag vierde en dat op Koninginnedag de mensen niet meer naar haar toe kwamen, maar dat zij het land in ging.
- Na de zin *En de koning ... aan spelletjes* vertel je dat Willem-Alexander zijn verjaardag dus weer op een andere manier viert en op zijn eigen verjaardag.

Stap 1 **Tekst arceren**

Geef aan dat je in de tekst de getallen en bijbehorende woorden en daarna andere woorden die met rekenen te maken hebben, arceert.

Getallen:

- 59 jaar oud
- op 27 april
- 46
- op 30 april (3x)
- 4 jaar oud
- 9 jaar later
- op 31 januari
- 2 plaatsen

Koningsdag – Opdrachten

Feest voor de koningin en de koning

Koning Willem-Alexander wordt dit jaar 59 jaar oud. Zijn verjaardag is op 27 april.

Op de dag dat hij jarig was en 46 werd, werd hij koning. Daarvoor was zijn moeder de koningin. En daarvoor zijn oma. De oma van Willem-Alexander heette Juliana. Haar verjaardag was op 30 april. Die feestdag heette Koninginnedag.

Willem-Alexander en zijn ouders en broers

Ze vierde haar verjaardag op Paleis Soestdijk. Daar woonde zij. De koningin en haar familie stonden op de trap voor het paleis. Mensen uit het hele land liepen voorbij. Ze zongen liedjes en gaven bloemen en cadeautjes.

Toen Willem-Alexander 4 jaar oud was, was er geen Koninginnedag. En 9 jaar later was er ook geen gewone Koninginnedag. Toen werd zijn moeder Beatrix op 30 april koningin. Zij was jarig op 31 januari. Dat is in de winter. Op die dag is het te koud voor een buitenfeest. Dus zij vierde Koninginnedag nog gewoon op 30 april. Ze bezocht op die dag steeds 2 plaatsen in het land. Op de dag dat Willem-Alexander koning werd, was er ook geen koningsdag. Hij viert Koningsdag altijd op 1 plaats in het land. Er zijn dan optredens van artiesten. En de koning en zijn familie doen mee aan spelletjes!

- op 1 plaats

Rekenwoorden:

- dit jaar
- Op de dag
- Daarvoor (2x)
- geen Koninginnedag
- geen gewone Koninginnedag
- Toen
- in de winter
- Op die dag (2x)
- steeds
- Op de dag
- Geen Koningsdag

Bespreek waarom je deze woorden arceert. Wijs nogmaals op Stap 1 en concludeer dat je het verhaaltje begrepen hebt. Nu bekijk je samen de rekenvraag.

Stap 2 De eerste rekenvraag

Laat op het bord rekenvraag A zien en lees deze voor: *Hoe oud was Willem-Alexander op de eerste Koninginnedag van zijn leven?*

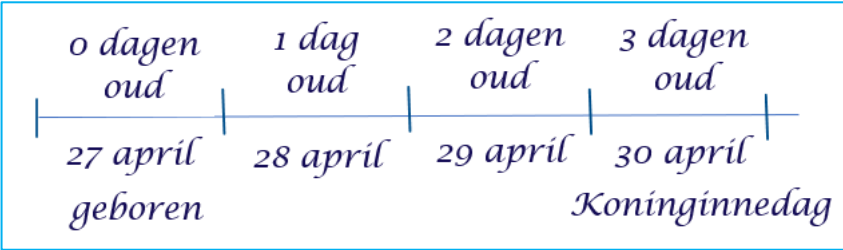
Formuleer de rekenvraag in eigen woorden: *Ze willen dus weten wat de leeftijd van Willem-Alexander was toen hij voor het eerst Koninginnedag vierde.*

Kijk samen weer even naar Stap 2 van het Stappenplan en concludeer: ‘We snappen nu ook de rekenvraag.

Stap 3 Ik bedenk hoe ik de rekenvraag oplos

Wijs op Stap 3: *Ik ga nu bedenken hoe ik deze rekenvraag kan oplossen. Je zegt dat er meer manieren zijn om het op te lossen, maar dat je kiest voor de volgende. Je vertelt: Als je wilt weten wat iemands leeftijd is op een dag, dan moet je weten wanneer hij is geboren.*

En je moet weten welke dag het is. Je leeftijd is dan de tijd die ertussen zit. Ik denk dat het handig is als ik een tijdlijn teken, want dan kan ik die

dagen op de tijdlijn zien en dat vind ik fijn als ik ermee moet rekenen. Ik zie hier in de tekst al meteen staan dat koning Willem-Alexanders verjaardag op 27 april is. Hmm zijn verjaardag... die dag is natuurlijk zijn verjaardag omdat hij op die dag werd geboren, want dat vier je op die dag. Dus Willem-Alexander is geboren op 27 april. Op 27 april was hij dus 0 dagen oud. Dat zet ik op de tijdlijn. Ik weet niet precies in welk jaar hij werd geboren, dus ik weet niet wie er toen koning of koningin was en wanneer die het vierde. Misschien was zijn moeder koningin, of misschien zijn oma. Ik lees dat de verjaardag van zijn oma op 30 april was. En ik lees dat zijn moeder, koningin Beatrix, haar verjaardag ook vierde op 30 april. Dus het maakt niet uit wie er koningin was toen Willem-Alexander werd geboren, want Koninginnedag was bij zijn moeder en bij zijn oma op 30 april. Dat zet ik ook op de tijdlijn. We willen weten hoeveel tijd er zit tussen 27 april en 30 april. Van 27 april naar 28 april is 1 dag, van 28 april naar 29 april is 1 dag en van 29 april naar 30 april is 1 dag. Ik hoef nu alleen nog maar uit te rekenen hoeveel dat bij elkaar is en dan weet ik het antwoord.

Stap 4**Ik beantwoord de rekenvraag**

Wijs op Stap 4: *Ik weet dat $1 + 1 + 1 = 3$.*

Schrijf nu het antwoord op het bord. Formuleer hierbij het antwoord zodat het past bij de rekenvraag.

Het antwoord van rekenvraag A is dus: 3 dagen oud.

Stap 5**Ik controleer of mijn antwoord kan kloppen**

Kijk nu samen met de leerlingen naar Stap 5 van het Stappenplan. Controleer nu of je antwoord goed kan zijn. Lees de eerste rekenvraag nog eens voor en herhaal die in eigen woorden. Kijk vervolgens kritisch naar het antwoord dat je geformuleerd hebt bij Stap 3. Zou dit antwoord kunnen kloppen? Is het niet opvallend jong of juist heel oud? Concludeer dat het antwoord dus kan kloppen. Daarna schrijven de leerlingen het antwoord bij rekenvraag A op hun Opgavenblad.

Rekenvraag B**Proberen**

In tweetallen gaan de leerlingen aan de slag met rekenvraag B. Ze gebruiken hierbij weer het Stappenplan.

Houd de tweetallen in de gaten, loop rond en geef zo nu en dan hulp. Bij Stap 1 en 2 lezen ze samen nog eens het verhaaltje door en ook de nieuwe rekenvraag. Begrijpen ze wat er gevraagd wordt?

Bij Stap 3 lossen ze ieder voor zich de nieuwe rekenvraag op. Ze noteren hun berekening en maken eventueel een tekening. Hierna vergelijken ze hun aanpak en hun antwoord.

Antwoord rekenvraag B: 13 jaar oud.

Rekenvraag C**Zelf**

De leerlingen gaan zelfstandig (individueel of in tweetallen) aan de gang met rekenvraag C, ook weer met behulp van het Stappenplan.

Terwijl de leerlingen aan het werk zijn, loop je rond. Zo nodig geef je de leerlingen aanwijzingen.

Antwoord rekenvraag C: 3 maanden en eigen antwoord.